

Bayaanka Xuquuqda Deganaaha

GURYAHA DARYEELKA CAAFIMAADKA IYO HOYGA DADKA LAGU XANAANEYO EE MINNESOTA

Ujeeddada Sharci Dejinta

Ujeeddada golaha sharci dejinta iyo bayaankan waa in la hormariyo danaha iyo wanaagga dadka deggan xarumaha daryeelka caafimaadka.¹ Ma jiro xarun daryeel caafimaad oo ku qasbi karta degane inuu ka tanaasulo xuquuqdan si loo oggolaado gelitaankiisa xarunta. Ilaaliye kasta ama mas’uul sharci ah oo degane leeyahay, ama haddii aysan jirin, qof danaynaya, wuxuu codsan karaa in la dhaqan geliyo xuquuqdan isagoo matalaya deganaaha. Qof danaynaya ayaa sidoo kale ka dalban kara hay’adaha maamulka ama maxkamadda degmo ee awoodda u leh arrimaha ilaalinta iyo wakiillada sharci in xuquuqdan loo dhaqan geliyo degane leh ilaaliye ama mas’uul sharci ah. Inta laga sugayo natiijada habraaca dhaqan gelinta, guriga daryeelka ama hoyga dadka lagu xanaaneeyo wuxuu si niyad wanaagsan ugu hoggaansami karaa tilmaamaha ilaaliyaha ama mas’uulka sharci ah. Ujeeddada qaybtan waa in xorriyadaha madaniga ah iyo kuwa diimeed ee degane kasta, oo ay ku jiraan xaqa go’aannada shakhsiga ah ee madax-bannaan iyo ogaanshaha doorashooyinka jira, aan lagu xadgudbin, isla markaana guriga daryeelka ama hoyga dadka lagu xanaaneeyo uu dhiirrigeliyo oo ka caawiyo isticmaalka buuxa ee xuquuqdan.

Qeexitaanno

Ujeeddada bayaankan, “degane” waxaa loola jeedaa qof lagu qaabilay xarun daryeel aan degdeg ahayn, oo ay ku jiraan xarumaha daryeelka muddada dheer, guryaha daryeelka, iyo hoyga dadka lagu xanaaneeyo, si loo siiyo daryeel sabab la xiriirta cudur maskaxeed ama jireed oo daba dheeraaday, naafo, ka soo kabasho dhaawac ama cudur, ama da’ sii kordhaysa.

Bayaanka Xeerka Guud

Waxaa lagu dhawaaqay in siyaasadda guud ee gobolkan ay tahay in danaha degane kasta lagu ilaaliyo bayaanka xeerka xuquuqda, kaas oo ku jiri doona laakiin aan ku koobnaan doonin xuquuqda lagu xusay bayaankan.

Macluumaadka ku saabsan Xuquuqda

Marka la qaabilayo, deganayaasha waa in loo sheego in ay jiraan xuquuq sharci ah oo ilaalinaya inta ay joogaan xarunta ama inta ay ku jiraan daaweynta iyo daryeelka bulshada, kuwaas oo lagu sharaxay qoraal la socda oo ka hadlaya xuquuqda iyo waajibaadka lagu qeexay qaybtan. Habayn macquul ah waa in loo sameeyaa dadka leh naafo isgaarsiineed iyo kuwa ku hadla luqad aan ahayn Ingiriisi. Siyaasadaha hadda jira ee xarunta, natiijooyinka kormeerka ee hay’adaha caafimaadka ee gobolka iyo kuwa maxalliga ah, iyo sharxaad dheeraad ah oo ku saabsan qoraalka xuquuqda waa in loo heli karaa deganayaasha, ilaaliyayaashooda, ama

¹ Dukumeentigan, erayga “xarun” wuxuu loola jeedaa guriga daryeelka ama hoyga dadka lagu xanaaneeyo.

wakiilladooda ay doorteen marka ay codsi macquul ah u gudbiyaan maamulaha ama shaqaale kale oo loo xilsaaray, iyadoo waafaqsan cutubka 13 ee Sharciga Habraaca Xogta iyo qaybta 626.557 ee la xiriirta dadka nugul.

Loola Dhaqmo Si Xushmad Leh

Deganayaashu waxay xaq u leeyihiin in si edeb iyo xushmad leh loola dhaqmo, iyadoo la tixgelinayo shakhsiyaddooda, shaqaalaha ama dadka adeegga ka bixiya xarunta caafimaadka.

Daryeel Caafimaad oo Ku Habboon

Deganayaashu waxay xaq u leeyihiin daryeel caafimaad iyo mid shakhsiyeed oo ku habboon baahiyahooda gaarka ah. Daryeelka ku habboon deganayaasha wuxuu ka dhigan yahay daryeel loogu talagalay in uu ka caawiyo inay gaaraan heerka ugu sarreeya ee awooddooda jireed iyo maskaxeed. Xuquuqdan waa la xaddidi karaa haddii adeegga aan lagu bixin karin lacag ka timaadda ilaha dadweynaha ama kuwa gaarka ah.

Aqoonsiga Dhakhtarka, Kalkaalisada Sare ee Diiwaangashan, ama Kaaliyaha Dhakhtarka

Deganayaashu waa inay helaan ama la siiyo qoraal ahaan magaca, cinwaanka shaqada, lambarka telefoonka, iyo takhasuska (haddii uu jiro) ee dhakhtarka, kalkaalisada sare ee diiwaangashan, ama kaaliyaha dhakhtarka ee mas'uulka ka ah isku dubaridka daryeelkooda. Xaaladaha aan caafimaad ahaan lagu habboonayn, sida lagu diiwaangeliyey diiwaanka daryeelka deganaha ee dhakhtarka, kalkaalisada sare, ama kaaliyaha dhakhtarka, macluumaadka waxaa la siin doonaa ilaaliyaha deganaha ama qof kale oo deganuhu u magacaabay wakiilkiisa.

Xiriirka Adeegyada Kale ee Caafimaadka

Deganayaasha hela adeegyo ka imanaya adeeg bixiye dibadda ah waxay xaq u leeyihiin, marka ay codsadaan, in loo sheego aqoonsiga adeeg bixiyaha. Deganayaasha waa in qoraal ahaan loogu wargeliyaa adeeg kasta oo caafimaad oo ay bixiyaan shaqsiyaad, shirkado, ama ururo aan ahayn xaruntooda. Macluumaadku waa inuu ku jiraa magaca adeeg bixiyaha dibadda, cinwaankiisa, iyo sharaxaad ku saabsan adeegga la bixinayo. Xaaladaha aan caafimaad ahaan lagu habboonayn, sida lagu diiwaangeliyey diiwaanka daryeelka deganaha ee dhakhtarka, macluumaadka waxaa la siin doonaa ilaaliyaha deganaha ama qof kale oo uu deganuhu u magacaabay wakiil.

Macluumaadka Daaweynta

Deganayaasha waa in ay ka helaan dhakhaatiirtooda, kalkaaliyeyaasha sare ee diiwaangashan, ama kaaliyeyaasha dhakhtarka macluumaad dhamaystiran oo casri ah oo ku saabsan ogaanshaha cudurka, daaweynta, doorashooyinka kale, khataraha, iyo saadaasha mustaqbalka, sida uu farayo waajibadka sharci ee bixinta macluumaadka. Macluumaadkan waa in lagu bixiyaa erayo iyo luqad ay deganayaashu si macquul ah u fahmi karaan. Deganayaashu waxay la imaan karaan xubin qoyska ka tirsan ama wakiil ay doorteen, ama labadaba. Macluumaadkan waa inuu ku jiraa natiijooyinka caafimaad ama nafsiyeed ee la filan karo ee daaweynta iyo doorashooyinkeeda kale. Xaaladaha aan caafimaad ahaan habboonayn, sida lagu

diiwaangeliyey diiwaanka caafimaadka deganaha, macluumaadka waxaa la siin doonaa ilaaliyaha deganaha ama qof uu deganuhu u magacaabay wakiil. Qof kastaa wuxuu xaq u leeyahay inuu diido macluumaadkan.

Degane kasta oo qaba nooc kasta oo kansarka naaska ah waa in si buuxda loogu wargeliyaa, ka hor ama waqtiga la qaabilayo iyo inta uu joogo, dhammaan hababka kale ee wax ku oolka ah ee daaweynta ee uu ogyahay dhakhtarka, kalkaalisada sare, ama kaaliyaha dhakhtarka, oo ay ku jiraan qalliin, shucaac, ama kiimiko-daaweyn, ama isku darkooda, iyo khataraha la xiriira mid kasta.

Ka Qayb-galka Qorshaynta Daaweynta

Ogeysiinta Xubnaha Qoyska:

1. Deganayaashu waxay xaq u leeyihiin inay ka qayb qaataan qorshaynta daryeelkooda caafimaad. Xuquuqdan waxaa ka mid ah fursad ay kula hadlaan bixiyeyaasha daryeelka ee gaarka ah, inay codsadaan oo ka qayb qaataan shirarka daryeelka rasmiga ah, iyo inay ku daraan xubin qoyska ka tirsan ama wakiil ay doorteen, ama labadaba. Haddii deganuhu uusan joogin karin, xubin qoyska ka tirsan ama wakiil uu doortay ayaa lagu dari karaa shirarka noocaas ah.
2. Haddii degane soo gala xarunta uu miyir daboolmo ama miyir beelo ama aanu awoodin inuu la xidhiidho, xaruntu waxay samayn doontaa dadaal macquul ah sida loogu baahan yahay cutubka 3 si ay u ogeysiiso xubin qoyska ka mid ah ama qof uu qoraal ahaan u magacaabay bukaanku inuu yahay qofka la xidhiidha xaaladaha degdega ah in deganaha la seexiyay xarunta. Xaruntu waa inay u oggolaato xubinta qoyska inay ka qayb qaadata qorshaynta daaweynta, haddii aysan jirin sabab muujinaysa in deganuhu leeyahay amar hore oo ka soo horjeeda ama uu qoraal ahaan sheegay inuusan rabin in qoyska lagu daro. Ka dib marka la wargeliyo qoyska, laakiin ka hor inta aan la oggolaan ka qaybgalka, xaruntu waa inay sameeyso dadaal macquul ah si loo ogaado haddii deganuhu sameeyay amar hore oo ku saabsan go'aannada daryeelka caafimaadka. Ujeeddada faqraddan, "dadaal macquul ah" waxaa ka mid ah:
 - a. Baadhitaanka alaabta gaarka ah ee deganaha;
 - b. Baadhitaanka diiwaannada caafimaadka ee deganaha ee ay hayso xaruntu;
 - c. Weydinta qofka lala soo xiriiro xaalad degdeg ah ama xubin qoyska ka tirsan haddii deganuhu sameeyay amar hore iyo haddii uu leeyahay dhakhtar, kalkaalisada sare, ama kaaliyaha dhakhtar uu caadi ahaan u tago;
 - d. Weydinta dhakhtarka, kalkaalisada sare, ama kaaliyaha dhakhtarka ee deganuhu caadi ahaan u tago (haddii la yaqaan) haddii uu sameeyay amar hore. Haddii xaruntu wargeliso xubin qoyska ka tirsan ama qof loo magacaabay xaaladaha degdegga ah, ama ay u oggolaato xubin qoyska ka tirsan inuu ka qayb qaato qorshaynta daaweynta sida ku cad faqraddan, xaruntu mas'uul kama noqonayso waxyeello lagu soo oogo iyadoo lagu eedeynayo in wargelinta ama ka qaybgalkaasi uu ahaa mid khaldan ama jebiyay xuquuqda gaarka ah.
3. Marka la samaynayo dadaallo macquul ah oo lagu ogeysiinayo xubin qoyska ka mid ah ama xiriir degdeg ah oo loo qoondeeyay, xaruntu waa inay isku daydaa inay aqoonsato xubnaha qoyska ama xiriir degdeg ah oo loo qoondeeyay iyadoo la baarayo saameynta shakhsi ahaaneed ee deganaha iyo diiwaannada caafimaad ee deganaha uu haysto xarunta. Haddii xaruntu ay awoodi waydo inay ogeysiiso xubin qoyska ka mid ah ama xidhiidh degdeg ah oo loo qoondeeyay 24 saacadood gudahood ka dib gelitaanka, xaruntu waa inay ogeysiisaa wakaalada adeega bulshada ee degmada ama wakaalada fulinta sharciga deegaanka in qofka

degan la seexiyay, xaruntuna way awoodi wayday inay ogeysiiso xubin qoyska ka mid ah ama xidhiidh degdeg ah oo loo qoondeeyay. Hay'adda adeegga bulshada ee degmada iyo booliska deegaanka waa inay ka caawiyaan xarunta aqoonsiga iyo wargelinta qoyska ama qofka loo magacaabay xaalad degdeg ah. Wakaalada adeega bulshada ee degmada ama wakaalada fulinta sharciga deegaanka ee ka caawisa xarunta fulinta qayb hoosaadkan masuul kama aha deganaha waxyeelada iyada oo loo eegayo in ogeysiinta xubinta qoyska ama xidhiidhka degdega ah ama ka qaybgalka xubinta qoyska ay ahayd mid aan haboonayn ama ku xad gudubtay xuquuqda gaarka ah.

4. Qof Taageero Loo Magacaabay

- a. Xaruntu waa inay ogolaataa, ugu yaraan, hal qof oo taageero ah oo uu doortay qofka deganuhu inuu jidh ahaan la joogo deganaha wakhtiyada uu deganuhu dooranayo halka qofka degan uu ka helayo xarunta.
- b. Ujeedooyinka tan, "qofka taageerada loo qoondeeyey" macnaheedu waa qof kasta oo uu doorto qofka deggan si uu u siiyo raaxada deganaha, oo ay ku jiraan laakiin aan ku xaddidnayn qofka deggan xaaska, lammaanaha, xubin qoyska, ama qof kale oo xiriir la leh.
- c. Xaruntu waxay xaddidi kartaa ama mamnuuci kartaa joogitaanka qof taageero loo qoondeeyay qolalka daawaynta ama qolalka habraaca, marka xaddidaaddan ama mamnuuciddan ay si adag lagama maarmaan u tahay inay buuxiso heerka daryeelka ku habboon. Xaruntu waxa kale oo laga yaabaa inay xaddiddo ama mamnuucdo joogitaanka qof taageero loo qoondeeyey haddii qofka taageerada ah ee loo qoondeeyey uu u dhaqmayo si rabshad ama hanjabaad ah dadka kale. Xaruntu waxay xaddidi kartaa joogitaanka degane's qofka taageerada loo qoondeeyay ilaa xadka lagama maarmaanka u ah si loo hubiyo in qof taageero loo qoondeeyay oo aan deganayn xarunta aanu ku noolayn xarunta muddo gaaban ama wakhti dheer. Xayiraad kasta ama mamnuucid kasta oo qof taageero ah oo ay xaruntu u qoondaysay waxay hoos imanaysaa nidaamka cabashada gudaha ee qoran ee xarunta.

Sii wadida Daryeelka

Deganayaashu waa inay xaq u leeyihiin in lagu daryeelo mas'uuliyad macquul ah iyo sii wadida shaqada shaqaalaha ilaa inta siyaasada xaruntu ogolaato.

Xaqa Diidmada Daryeelka

Deganeyaasha kartida leh waa inay xaq u yeeshaan inay diidaan daawaynta iyadoo lagu salaynayo macluumaadka looga baahan yahay qaybta sare ee ciwaankeedu yahay "Information ku saabsan Treatment". Dadka deggan ee diida daawaynta, daawaynta, ama xannibaadaha cuntada waa in lagu wargeliyaa suurto galnimada natiijooyinka caafimaad ama nafsiiyeed ee ugu weyn ee diidmada, iyada oo dukumeenti ku jira diiwaanka caafimaadka shakhsi ahaaneed. Xaaladaha uu qofka degani aanu awoodin inuu fahmo duruufaha laakiin aan lagu xukumin karti-darro, ama marka shuruudaha sharcigu xaddidaan xaqa diidmada daawaynta, xaaladaha iyo duruufaha waa inay si buuxda u diiwaangeliyaan dhakhtarka xadirka ah, kalkaalisada shaqada sare ee diiwaangashan, ama kaaliyaha dhakhtarka. gudaha qofka deegaanka ayaa leh diiwaanka caafimaadka.

Cilmi-baaris Tijaabo ah

Oggolaanshaha qoran, la wargaliyay waa in la helaa ka hor ka qaybgalka degane's ee cilmi baarista tijaabada ah. Deganayaashu waxay xaq u leeyihiin inay diidaan ka qaybgalka. Oggolaanshaha iyo diidmada labadaba waa in lagu diiwaangeliyaa diiwaanka daryeelka shakhsi ahaaneed.

Qarsoodinimada Daawaynta

Deganayaashu waa inay xaq u leeyihiin ixtiraam iyo sirnimo marka ay la xiriirto barnaamijka daryeelka caafimaadka iyo shakhsi ahaaneed. Doodda kiiska, la tashiga, baaritaanka, iyo daawaynta waa qarsoodi waxaana loo samayn doonaa si qarsoodi ah. Qarsoodinimada waa in la ixtiraamaa inta lagu jiro musqulaha, maydhashada, iyo hawlaha kale ee nadaafadda shakhsi ahaaneed, marka laga reebo haddii loo baahdo badbaadada ama gargaarka dadka deegaanka.

Qarsoodinimada Diiwaanada

Deganeyaasha waa in loo xaqiijiyaa daawaynta sirta ah ee diiwaankooda shakhsi ahaaneed iyo kuwa caafimaad waxayna oggolaan karaan ama diidi karaan siideyntooda qof kasta oo ka baxsan xarunta. Deganeyaasha waa in la ogeysiiyaa marka diiwaanada gaarka ah uu codsado shaqsi kasta oo ka baxsan xarunta oo laga yaabo inay doortaan qof la socda marka diiwaanada ama macluumaadka ay yihiin mawduuca waraysiga shakhsi ahaaneed. Nuqullada diiwaannada iyo macluumaadka qoran ee diiwaannada waa in la diyaariyaa si waafaqsan qaybaha 144.291 illaa 144.298. Xuquuqdani ma khusayso baadhista cabashooyinka iyo kormeerka Waaxda Caafimaadka, halka looga baahan yahay qandaraasyada lacag bixinta qolo saddexaad, ama meel kale oo sharcigu bixiyo.

Shaacinta Adeegyada La Heli karo

Deganeyaasha waa in lagu wargeliyaa, ka hor ama wakhtiga gelitaanka iyo inta ay joogaan, adeegyada ku jira xarunta waa aasaaska diem kasta ama heerka qolka maalinlaha ah iyo in adeegyada kale lagu heli karo kharashyo dheeraad ah. Xarumuhu waa inay sameeyaan dadaal kasta si ay uga caawiyaan dadka deegaanka si ay u helaan macluumaadka ku saabsan in barnaamijka Medicare ama Caawinta Caafimaadka uu bixin doono mid ama dhammaan adeegyada aan soo sheegnay.

Adeegga Jawaabta

Deganayaashu waa inay xaq u yeeshaan jawaab degdeg ah oo macquul ah su'aalhooda iyo codsiyadooda.

Qarsoodinimada Shakhsi ahaaneed

Deganayaashu waa inay xaq u yeeshaan tixgelin kasta oo ku saabsan sirnimadooda, shakhsiyadooda, iyo aqoonsigooda dhaqameed ee la xidhiidha wanaaggooda bulsho, diimeed, iyo maskaxeed. Shaqaalaha xaruntu waa inay ixtiraamaan sirta qolka deganaha iyagoo garaacaya albaabkooda oo raadinaya ogolaansho ka hor intaanay gelin, marka laga reebo xaalad degdeg ah ama meel aan si cad loogu talin.

Qarsoodinimada Isgaarsiinta

Deganayaashu waxa laga yaabaa inay la xidhiidhaan oo ay si gaar ah ula xidhiidhaan dadka ay doorteen oo ay galaan oo, marka laga reebo sida uu dhigayo Xeerka Ballanqaadka Minnesota, way ka bixi karaan xarunta siday doortaan. Deganayaashu waa inay helaan, kharashkooda, inay qoraan qalabka, qalabka waraaqaha, iyo boostada. Boostada gaarka ah waa in la soo diraa iyada oo aan la faragelin oo la helo iyada oo aan la furin ilaa caafimaad ahaan ama barnaamij ahaan laga mamnuuco oo uu diiwaangeliyo dhakhtarka ama kalkaalisada shaqada sare ee ka diiwaan gashan diiwaanka caafimaadka. Waa in la galo taleefoon halkaas oo dadka deegaanka ay ku sameyn karaan oo ay ka heli karaan wicitaanno iyo sidoo kale si gaar ah u hadla. Xarumaha aan awoodin inay bixiyaan aag gaar ah waa inay sameeyaan qabanqaabo macquul ah si ay u waafajiyaan sirta wicitaanada dadka deegaanka'. Marka la ogolaado xarun uu sharciga federaalku mamnuucayo siidaynta aan la ogolayn ee dadka degan macluumaadka aqoonsiga dadka soo wacaya iyo booqdayaasha, deganaha, ama masuulka sharciga ah ama ilaaliyaha deganaha, waa in la siiyaa fursad uu ku ogolaado siidaynta deganaha' joogitaanka xarunta soo wacayaasha iyo booqdayaasha laga yaabo inay raadiyaan inay la xiriiraan deganaha. Ilaa inta suurto galka ah, ilaaliyaha sharciga ah ama ilaaliyaha degane waa inuu tixgeliyo fikradaha deganaha ee ku saabsan muujinta joogitaanka deganaha ee xarunta. Xuquuqdani waxay ku xaddidan tahay halka caafimaad ahaan aan la talin karin, sida uu caddeeyey takhtarka xaadirka ah ama kalkaalisada shaqada sare ee ka diiwaan gashan diiwaanka daryeelka degane's. Halka barnaamij ahaan uu xaddiday qorshaha ka hortagga xadgudubka xarunta sida waafaqsan Xeerarka Minnesota 626.557, Qayb-hoosaadka 14, Faqrada (b), xuquuqdan sidoo kale waa in lagu xaddidaa si waafaqsan.

Hanti Shakhsiyeed

Deganayaashu way haysan karaan oo u isticmaali karaan dharkooda gaarka ah iyo hantidooda ogolaansho ahaan, ilaa ay sidaas sameeyaan mooyaane waxay ku xad-gudbi karaan xuquuqda dadka kale ee deggan, iyo haddii aan caafimaad ahaan ama barnaamij ahaan looga hortegin sababo caafimaad, badbaado, ama barnaamij oo la diiwaangeliyay. Xaruntu waa in ay ilaalisaa kaydka dhexe ee qufulan ama ay bixiso meelo kayd ah oo shakhsi ah oo dadka degani ay ku kaydin karaan alaabtooda qaaliga ah si ay u xafidaan. Xaruntu waxa laga yaabaa, laakiin loogama baahna, inay bixiso magdhow ama beddelka alaabta luntay ama la xaday.

Adeegyada Xarunta

Deganayaashu waa in aanay u qaban shaqada ama adeegyada xarunta ilaa hawlahaas lagu daro ujeeddooyin daweyn oo si habboon ula xidhiidha hadafkooda caafimaad ee gaarka ah.

Doorashada alaab-qeybiyaha

Deganayaashu waxay iibsaa karaan ama kiraysan karaan alaabo ama adeegyo aan lagu darin heerka dhimasha kasta alaab-qeybiyaha ay doorteen ilaa si kale sharcigu u bixiyo. Alaab-qeybiyuhu waa inuu xaqiijiyaa in iibsiyadani ay ku filan yihiin inay daboolaan baahiyaha caafimaad ama daawaynta ee dadka deegaanka.

Arrimaha Maaliyadda

Deganeyaasha kartida leh waxay maamuli karaan arrimahooda maaliyadeed ee gaarka ah ama waa in la siiyaa ugu yaraan xisaabinta macaamilka maaliyadeed ee saddexdii biloodba mar iyaga oo matalaya haddii ay u wakiishaan mas'uuliyaddan si waafaqsan sharciyada Minnesota xarunta muddo kasta.

Xaqa loo leeyahay in lala xidhiidho

1. Deganayaashu waxay la kulmi karaan oo ay qaabilaan booqdayaasha waxayna ka qayb qaadan karaan hawlaha ganacsiga, diinta, siyaasadda, sida lagu qeexay qaybta 203B.11 (Codaynta Maqnaanshaha) iyo kooxaha bulshada iyada oo aan la faragelin go'aankooda haddii hawluhu aanay ku xad-gudbin xaqa qarsoodiga dadka kale. deganayaasha ama aan barnaamij ahaan la diidin. Tani waxaa ka mid ah:
 - a. Xaqa aad ugu biirto shakhsiyaadka kale ee gudaha iyo dibadda xarunta si ay uga shaqeeyaan hagaajinta daryeelka muddada-dheer;
 - b. Xaqa booqashada shakhsi uu bukaanku u magacaabay bukaanka waa wakiilka daryeelka caafimaadka ee cutubka 145C;
 - c. Xaqa booqashada iyo go'aan qaadashada daryeelka caafimaadka ee shakhsi uu u qoondeeyay deganuhu sida hoos timaada cutubka 3 ee qaybtan.
2. Marka la ogolaado xarun uu sharciga federaalku mamnuucayo siidaynta aan la ogolayn ee dadka degan macluumaadka aqoonsiga dadka soo wacaya iyo booqdayaasha, deganaha, ama ilaalinta sharciga ah ama ilaaliyaha deganaha, waa in la siiyaa fursad uu ku ogolaado siidaynta deganaha's joogitaanka xarunta soo wacayaasha iyo booqdayaasha laga yaabo inay raadiyaan inay la xiriiraan deganaha. Ilaa inta suurtoogalka ah, ilaalinta sharciga ah ama ilaaliyaha degane waa inuu tixgeliyo fikradaha deganaha ee ku saabsan muujinta joogitaanka deganaha ee xarunta.
3. Marka la ogolaado xarunta, deganaha ama masuulka sharciga ah ama ilaaliyaha qofka degan, waa in la siiyaa fursad uu ku magacaabo qof aan qaraabo ahayn oo yeelan doona darajada degane ee xiga ee ku saabsan booqashada iyo samaynta caafimaadka go'aanka daryeelka. Magacaabid waa in lagu daraa diiwaanka caafimaadka qofka degan. Marka la eego samaynta go'aanka daryeelka caafimaadka, dardaaranka daryeelka caafimaadka ama magacaabista wakiilka daryeelka caafimaadka ee hoos yimaada Xeerka Minnesota cutubka 145C ayaa ka sarreeya magacaabista lagu sameeyay cutubkan. Qofka aan ehelka ahayn waxa kale oo laga yaabaa in uu sidaas u aqoonsado qofka degan ama qoyska degan.

Qarsoodinimada Golayaasha La-talinta

Deganeyaasha iyo qoysaskoodu waa inay xaq u leeyihiin inay abaabulaan, ilaaliyaan, oo ay ka qaybqaataan la-talinta dadka deegaanka iyo golaha qoyska. Xarun kastaa waa inay bixisaa caawimo iyo meel shirarka. Kulamada golaha waa in la siiyaa sir, iyadoo shaqaalaha ama booqdayaashu ay ka soo qayb galayaan kaliya martiqaadka golaha. Qofka shaqaalaha ah waa in loo qoondeeyaa mas'uuliyadda bixinta kaalmadan iyo ka jawaabista codsiyada qoran ee ka dhasha shirarka golaha. Golaha deegaanka iyo qoyska waa in lagu dhiirrigeliyaa inay soo jeediyaan talooyin ku saabsan siyaasadaha guriga ee daryeelka kalkaalinta ama hoyga.

Deganayaasha Guursaday

Dadka deegaanka, haddii ay is guursadaan, waa in loo xaqiijiyaa sirnimada booqashooyinka xaasaskooda, haddii labada lammaane ay degan yihiin xarunta, waa in loo oggolaadaa inay qol wadaagaan ilaa ay caafimaad ahaan ka hor yimaadaan oo ay diiwaangeliyaan dhakhaatiirtoodu diiwaanka caafimaadka.

Wareejinta iyo Bixinta

Dadka deegaanka waa in aan si sabab la'aan ah loo wareejin ama looga saarin. Deganayaasha waa in qoraal ahaan lagu ogeysiisaa, ka saarista ama wareejinta la soo jeediyay iyo sababteeda ugu dambayn 30 maalmood ka hor inta aan laga saarin xarunta iyo todoba maalmood ka hor inta aan loo wareejin qol kale oo xarunta ah. Ogeysiiskan waa in uu ku jiraa qofka degan xaqa uu u leeyahay in uu ka tartamo tallaabada la soo jeediyay, oo leh ciwaanka iyo lambarka taleefanka ee aagga Dhexdhexaadiyaha Daryeelka Muddada Dheer sida uu qabo Sharciga Dadka Waayeelka ah, qaybta 307(a)(12). Qofka deegaanka ah, oo lagu wargeliyay xuquuqdan, waxa uu dooran karaa in uu guuro ka hor inta aanu wakhtiga ogeysiisku dhammaan. Muddada ogeysiiska waxaa lagu soo gaabin karaa xaalado ka baxsan xarunta, sida go'aaminta dib u eegista ka faa'iidaydiga, hoyga dadka cusub ee la aqbalay, isbeddelka qofka deegaanka ayaa ah barnaamijka caafimaadka ama daawaynta, deganuhu waa mid gaar ah ama degane kale oo aan bixinayn. Joogitaanka ilaa ay mamnuucaan barnaamijka dadwaynaha ama barnaamijyada bixiya daryeelka deegaanka, sida ku cad diiwaanka caafimaadka. Xarumuhu waa inay sameeyaan dadaal macquul ah si ay u dejiyaan deganeyaalka cusub iyada oo aan la carqaladayn hawlaha qolka.

Ilaalinta iyo Adeegyada U doodista

Deganayaashu waa inay xaq u yeeshaan inay si macquul ah u helaan waqtiyo macquul ah adeeg kasta oo ilaalinta xuquuqda iyo adeegyada u doodista si qofka deegaanka ahi u helo caawimo xagga fahamka, jimicsiga, iyo ilaalinta xuquuqda lagu qeexay sharcigan Xuquuqda iyo sharciga kale. Xuquuqdan waa in ay ku jirtaa fursada xidhiidhka gaarka ah ee u dhexeeya deganaha iyo wakiilka adeega ilaalinta xuquuqda ama adeega u doodista.

Xakamaynta

1. Deganayaasha guryaha kalkaalinta ee kartida leh, xubnaha qoyska ee deganayaasha aan karti u lahayn, iyo ilaaliyeyaal si sharci ah loo magacaabay, mas'uuliyiin, iyo wakiilada daryeelka caafimaadka sida lagu qeexay qaybta 145C.01, waxay xaq u leeyihiin inay codsadaan oo oggolaadaan isticmaalka xakamaynta jirka si loo daweeyo calaamadaha caafimaad ee qofka deegaanka.
2. Marka la helo codsiga xakamaynta jireed, guriga dadka lagu xanaaneeyo waa inuu ku wargeliyaa deganaha, xubinta qoyska, ama wakiilka sharciga beddelka iyo khatarta ku lug leh isticmaalka xakamaynta jirka. Guriga kalkaalinta waa inuu siiyaa xannibaad jireed degane kaliya marka la helo foom ogolaansho saxeexan oo oggolaanaya isticmaalka xakamaynta iyo amar qoraal ah oo ka yimid takhtarka xaadirka ah, kalkaalisada shaqada sare ee diiwaangashan, ama kaaliyaha dhakhtarka oo ka kooban bayaanno iyo go'aamo ku saabsan calaamadaha caafimaadka oo qeexaya xaaladaha xakamaynta la isticmaalayo.
3. Guriga dadka lagu xanaaneeyo ee bixiya xakamaynta cutubka 2 waa in:

- a. dukumeenti in habraacyada lagu sheegay cutubkaas la raacay;
 - b. la soco isticmaalka xakamaynta ee deganaha; iyo
 - c. marmar, iyadoo lala tashanayo deganaha, qoyska, iyo takhtarka ka qaybgalaya, kalkaalisada shaqada sare ee diiwaangashan, ama kaaliyaha dhakhtarka, waxay dib u qiimeeyaan baahida deganaha ee xakamaynta.
4. Guriga dadka lagu xanaaneeyo waa in aan lagu soo rogin ganaaxyo, ganaax lacageed oo madani ah, ama dawooyinka fulinta sahanka gobolka ama federaalka oo keliya natiijada oggolaanshaha isticmaalka xakamaynta jireed sida lagu oggolaaday qayb-hoosaadkan. Ma jiro wax ka jira qaybtan oo ka reebaysa guddoomiyaha inuu qaado tallaabo lagu ilaalinayo caafimaadka iyo badbaadada qofka deegaanka haddii:
- a. isticmaalka xannibaadda ayaa halis gelisay caafimaadka iyo badbaadada dadka deegaanka; iyo
 - b. guriga dadka lagu xanaaneeyo ayaa ku guuldareystay inuu qaado tillaabooyin macquul ah si loo ilaaliyo caafimaadka iyo badbaadada qofka deegaanka.
5. Ujeedooyinka qayb-hoosaadkan, "calaamadaha caafimaadka" waxaa ka mid ah:
- a. welwelka laga qabo badbaadada jireed ee qofka deegaanka; iyo
 - b. baahiyaha jireed ama maskaxeed ee uu muujiyo degane. Cabsida qofka deegaanka ka qabo inuu dhaco waxay noqon kartaa saldhigga calaamad caafimaad.
- Amarka qoran ee ka yimid takhtarka xaadirka ah, kalkaalisada shaqada sare ee diiwaangashan, ama kaaliyaha dhakhtarka oo ka kooban bayaanno iyo go'aanno ku saabsan calaamadaha caafimaadka ayaa caddayn ku filan u ah baahida caafimaad ee xakamaynta jirka.
6. Marka la go'aaminayo u hoggaansanaanta xarunta kalkaalinta ee heerarka gobolka iyo federaalka ee isticmaalka xannibaadaha jirka, guddoomiyaha caafimaadka waxaa ku xiran weedhaha iyo go'aannada ku jira takhtarka xaadirka ah, kalkaaliyayaasha caafimaadka ee diiwaangashan ee shaqada sare, ama kaaliyaha takhtarku waa amar ku saabsan calaamadaha caafimaadka. Ujeedooyinka amarkan, "calaamadaha caafimaadka" waxaa ka mid ah codsiga degane karti leh, xubin qoyska ka tirsan oo degan oo aan karti u lahayn, ama si sharci ah loo magacaabay ilaaliye, mas'uul, ama wakiilka daryeelka caafimaadka sida lagu qeexay qaybta 145C.01, in xaruntu bixiso xakameyn jireed si kor loogu qaado badbaadada jireed ee deganaha.

Xoriyadda si xun Ula Dhaqanka

Deganayaashu waa inay xor ka ahaadaan si xun loola dhaqmo sida lagu qeexay Xeerka Ilaalinta Dadka Waaweyn ee nugul. "Maltreatment" macneheedu waa hab-dhaqan lagu sifeeyay Qaybta 626.5572, Qayb-hoosaadka 15, ama si ula kac ah iyo daawayn la'aan xanuun jidheed ama dhaawac, ama habdhaqan kasta oo joogto ah oo loogu talagalay in lagu soo saaro murugo maskaxeed ama shucuureed. Degane kastaa waa inuu sidoo kale xor ka ahaado xakamaynta kiimikaad iyo jireed ee aan daawaynta ahayn, marka laga reebo xaaladaha degdega ah ee si buuxda loo diiwaangeliyay, ama sida loo oggolaaday qoraal ka dib baadhista dhakhtarka deganaha, kalkaalisada shaqada sare ee diiwaangashan, ama kaaliyaha dhakhtarka wakhti cayiman oo xaddidan, iyo kaliya marka loo baahdo in laga ilaaliyo deganaha is-dhaawac ama dhaawac dadka kale.

Cabashooyinka

Deganeyaasha waa in lagu dhiirigeliyaa oo la caawiyaa, inta ay joogaan xarunta ama koorsada daawaynta, si ay u fahmaan oo ay u isticmaalaan xuquuqdooda degane iyo muwaadiniin ahaan. Deganayaashu waxay sheegi karaan cabashooyinka waxayna kula talin karaan isbeddelada siyaasadaha iyo adeegyada shaqaalaha xarunta iyo kuwa kale ee ay doortaan, iyagoo ka madax bannaan xakamaynta, faragelinta, qasbida, takoorka, ama aargoosiga, oo ay ku jirto hanjabaad ka saarid. Ogeysiiska habka cabashada ee xarunta ama barnaamijka, iyo sidoo kale ciwaanada iyo lambarada telefoonada ee Xafiiska Cabashooyinka Xarunta Caafimaadka iyo wakiilka aagga daryeelka muddada dheer sida waafaqsan sharciga dadka da'da ah ee Maraykanka, Qaybta 307(a) (12) waa in lagu dhejiyaa meel muuqata.

Kheyraadka

XAFIISKA CABASHOYINKA XARUNTA CAAFIMAADKA

(651) 201-4200/1-800-369-7994

health.ohfc-complaints@state.mn.us

Ciwaanka Boostada:

Waaxda Caafimaadka ee Minnesota

Xafiiska Cabashooyinka Xarunta Caafimaadka

P.O. Box 64970

St. Paul, MN 55164-0970

XARUNTA WARBIKINTA XADGUDUBKA DADKA WAAWEYN EE MINNESOTA (MAARC)

1-844-880-1574

Ilaalinta dadka waaweyn/Waaxda Adeegyada Aadanaha ee Minnesota

[Adeegyada Ilaalinta Dadka Waaweyn ee Minnesota \(https://mn.gov/dhs/people-we-serve/seniors/services/adult-protection/\)](https://mn.gov/dhs/people-we-serve/seniors/services/adult-protection/)

XAFIISKA GARDOONKA EE DARYEELKA MUDDADA-DHEER

PO Box 64971

St. Paul, MN 55164-0971

1-800-657-3591 or 651-431-2555 (metro)

[Xafiiska Dhexdhexaadiyaha ee Daryeelka Muddada Dheer\(https://mn.gov/ooltc/\)](https://mn.gov/ooltc/)

MBA.OOLTc@state.mn.us

XARUNTA SHARCIGA NAAFADA EE BARTAMAHA MINNESOTA/MINNESOTA

111 N. Shanaad St.

Suite 100

Minneapolis, MN 55403

Khadka Qaadashada: 1-877-696-6529

Xarunta Sharciga Naafada ee MN: 1-800-292-4150

Macluumaadka: info@mylegalaid.org

WAAXDA ADEEGYADA AADANAHA EE MINNESOTA (Arimaha Khiyaanada Medicaid iyo Ku Xad-gudubka-bixinta)

Adeegyada Dib-u-eegista Ilaalinta iyo Daacadnimada

PO Box 64982

St Paul, MN 55164-0982

1-800-657-3750 ama 651-431-2650 (metro)

DHS.SIRS@state.mn.us

Waaxda Caafimaadka ee Minnesota

Qaybta Xeerarka Caafimaadka

PO Sanduuqa 64900

St. Paul, MN 55164-0900

651-201-4200

health.fpc-licensing@state.mn.us

www.health.state.mn.us

12/22/2025

Si aad u hesho macluumaadkan qaab ka duwan, wac: 651-201-4200.